

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11CoCsp/14/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216209914
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2216209914.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Fedora Benku a sudkýň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Kataríny Arnouldovej v spore žalobkyne: X. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. S. XXX/XX, I. T., zastúpená JUDr. Petrom Vachanom, advokátom, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o neplatnosť právnych úkonov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 30. júna 2020, č.k. 6C/137/2016-282, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

II. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500104085 a Zmluva o revolvingovom úvere č 8500104088, ktoré boli uzatvorené medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok I.), určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015 a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok II.), určil, že Dohoda o poskytovaní služieb č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015 a Dohoda poskytovaní služieb č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok III.), určil, že Rozhodcovská zmluva č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015 a Rozhodcovská zmluva č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok IV.) O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok V.).

2. Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím ust. § 39, § 44 ods. 2 a § 53 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), keď na základe vykonaného dokazovania mal nepochybne preukázané, že žalobkyňa dňa 17.02.2015 podpísala dokument označený ako Žiadosť/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500104085, a tiež dokument označený ako Žiadosť/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500104088. Oboma týmito žiadosťami žalobkyňa žiadala o poskytnutie úveru vo výške 1.500,00 eur s mesačnou splátkou 81,87 eur so splatnosťou 42 splátok, žalovaný žiadosť schválil dňa 23.02.2015, pričom oznámenie o schválení úveru zo dňa 23.02.2015 sú uvedené nové náležitosti úverovej zmluvy, ktorú samotná žiadosť zo dňa 17.02.2015 neobsahovala, a to rozdelenie mesačnej splátky na istinu a úroky,

splátku podľa dohody o poskytnutí služby, dátum splatnosti prvej a poslednej splátky, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania a ďalšie náležitosti. Výsledkami vykonaného dokazovania bolo nepochybne preukázané, že žalobkyňa dňa 17.02.2015 podpísala dokument označený ako „Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu/Zmluva o spotrebiteľskom úvere“. Na základe tejto žiadosti žalobkyňa dňa 17.02.2015 žiadala o úver vo výške 1.500,00 eur s mesačnou splátkou 81,87 eur so splatnosťou 42 splátok. Údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu sú uvedené v bode 5. Bod 6, označený ako „Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu (označenie „nevypĺňajte“). Celý dokument je vyhotovený technickými prostriedkami, pričom bod 6 je následne dopísaný ručne po tom, ako žalovaný dňa 23.02.2015 žiadosť schválil, pričom v oznámení o schválení úveru zo dňa 23.02.2015 sú uvedené nové náležitosti úverovej zmluvy, ktoré samotná žiadosť zo dňa 17.02.2015 neobsahovala, a to rozdelenie mesačnej splátky na istinu a úroky, splátku podľa dohody o poskytovaní služby, dátum splatnosti prvej a poslednej splátky, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania a ďalšie náležitosti. Revolvingový úver č. 8500104088, opätovne dňa 17.02.2015 na totožnom tlačive žalobkyňa požiadala o úver vo výške 1.500,00 eur s mesačnou splátkou vo výške 81,87 eur so splatnosťou 42 splátok. Žalobkyňa opätovne obdržala oznámenie o schválení úveru zo dňa 23.02.2015 zo strany žalovaného, obdobne údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu sa nachádzajú pod bodom 5 tohto tlačiva, opätovne bod 6 má obsahovať údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu na samotnom tlačive (opätovne sa nachádza pokyn „nevypĺňajte“). Taktiež celá žiadosť je vyplnená technickými prostriedkami, pričom údaje v bode 6 sú dopísané ručne a je zrejmé, že tieto údaje boli dopísané po tom, ako žalovaný vyhotovil doklad „Oznámenie o schválení úveru“ zo dňa 23.02.2015. V bode 6 sú následne uvedené taktiež nové náležitosti úverovej zmluvy, ktoré samotná žiadosť žalobcu zo dňa 17. 02. 2015 neobsahovala, a to rozdelenie mesačnej splátky na istinu a úroky, splátku podľa dohody o poskytnutí služby, dátum splatnosti prvej a poslednej splátky, dátum splatnosti splátky v priebehu periódy splácania a ďalšie náležitosti. Na základe tohto je nepochybné, že medzi zmluvnými stranami, teda medzi stranami sporu, nedošlo ku konsenzu ohľadom náležitosti zmluvy o revolvingovom úvere, a preto schválenie žiadosti zo strany žalobkyne je potrebné považovať za odmietnutie návrhu a nový návrh, na ktorý však žalovaný nepristúpil, keďže oznámenie o schválení úveru dlžníkovi je jednostranný právny úkon, na ktorom chýba podpis žalovaného. Aj v tomto konkrétnom prípade nedostatok písomného prejavu vôle žalobkyne byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok, je z hľadiska zákona sankcionovaný neplatnosťou právneho úkonu. Je nepochybné, že žalobkyňa ku dňu 17.02.2015 podpísala iba Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, teda návrh na uzavretie zmluvy. Pri podpise zmluvy žalobkyňou nebol revolvingový úver individualizovaný všetkými podstatnými náležitosťami z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch. Tak ako sa vyššie uvádza, obsah bodu 6 bol následne dopísaný ručným písmom, teda boli doplnené nové údaje adresované s vyjadrením žalovaného žalobkyňi, a toto jednoznačne je potrebné posúdiť tak, že sa jedná o nový návrh na uzavretie zmluvy, pričom v konaní sa nepreukázalo, že by žalobkyňa takýto nový návrh písomne akceptovala. Súhlas žalovaného s revolvingovým úverom vyjadrený podpisom dňa 23.02.2015 predstavuje iba jednostranný právny úkon, na základe ktorého do bodu 6 boli dopísané nové náležitosti, teda nové dojednania, o ktorých žalobkyňa v čase podpisu žiadosti dňa 17.02.2015 nemala žiadnu vedomosť. V danom prípade je jednoznačné, že zmluva o revolvingovom úvere je pohľadávka, z ktorej bola zabezpečená dohodou o zrážkach zo mzdy, je bezúročná a bez poplatkov. Z uvedeného dôvodu, keďže dohodou o zrážkach zo mzdy si veriteľ zabezpečuje aj plnenie, na ktoré nemá nárok, a to zmluvný úrok a rôzne poplatky, s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka, je absolútne neplatná aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Podľa názoru súdu, keďže samotné zmluvy o revolvingovom úvere sú neplatné, má to za následok aj absolútnu neplatnosť, všetkých nasledujúcich právnych úkonov, a to dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskej zmluvy, ako aj dohody o poskytovaní služieb, pretože je absolútne neplatný hlavný záväzok. Dohody o zrážkach zo mzdy k obom revolvingovým zmluvám spôsobujú okrem iného značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, pretože umožňujú žalovanému bez súdnej kontroly vymôcť od žalobkyne plnenia, ktoré môžu mať základ neprijateľných zmluvných podmienkach. Medzi stranami nebol sporný spotrebiteľský charakter prejednávanej veci, sporné dohody o zrážkach zo mzdy predstavuje formulár, ktorý obsahuje vopred pripravený text, ktorý je možné len v celku prijať bez možnosti ovplyvniť jeho obsah. Ustanovenie § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia nepovažuje také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah, preto text spornej dohody o zrážkach zo mzdy sám o sebe nemôže preukazovať jej individuálne dojednanie, pričom dôkazné bremeno preukázania individuálneho dojednania zaťažuje dodávateľa, teda žalovaného, ktorý len tak môže vyvrátiť právnu domnienku podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka o tom, že zmluvné dojednania medzi dodávateľom

a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Posudzovanie platnosti dohody o zrážkach zo mzdy spadá do rámca kontroly dodržiavania predpisov na ochranu spotrebiteľa. Ak by mala byť dohoda zrážkach zo mzdy právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musela by byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá-ktorá voľba konkrétne znamená (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6 M Cdo/9/2012). Žalovaný v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Uvedenú argumentáciu súd uvádza nad rámec, keďže považuje za potrebné poukázať na to, že obe zmluvy o revolvingovom úvere sú neplatné, a preto toto má za následok absolútnu neplatnosť všetkých nasledujúcich právnych úkonov, a to dohody o zrážkach zo mzdy, rozhodcovskej zmluvy, ako aj dohody o poskytovaní služieb bez akéhokoľvek vyhotovenia každého konkrétneho úkonu. Uvedené vyhodnotenie súd prvej inštancie uvádza z dôvodu, že mu to bolo uložené v zrušujúcom uznesení súdu druhej inštancie. Krajský súd v Trnave uznesením zo dňa 07.05.2019, sp. zn. 9Co/72/2019 uviedol nasledovné: „Zmluvná sloboda spotrebiteľa, najmä vo vzťahu k obsahovým náležitostiam formulárových zmlúv, je len iluzórna, keďže listiny vo formulárovej podobe pripravuje veriteľ. Argument, že spotrebiteľ je slobodný v tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, nie je namieste vzhľadom na to, že v jednotlivých odboroch podnikania postupujú spravidla zmluvní partneri spotrebiteľov obdobne, a preto spotrebiteľ, ktorý by sa rozhodol nepristúpiť na vopred pripravené zmluvné podmienky, odsúdil by sám seba k životu mimo bežnú spoločnosť, bez využívania služieb. Nič také od spotrebiteľa spravodlivo požadovať nemožno. Od jeho zmluvných partnerov však naopak požadovať možno, aby sa vo svojej činnosti správali voči spotrebiteľovi poctivo“. V zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 M Cdo/9/2012 zo dňa 16.01.2013 vyplýva, že rozhodcovská zmluva uzavretá so spotrebiteľom, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán, pričom slobodná vôľa vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá-ktorá voľba konkrétne znamená. Občiansky zákonník v ustanovení § 53 ods. 2 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. V prípade nepreukázania opaku zo strany dodávateľa zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. Tak je to aj v tomto prípade, pretože sa nejednalo o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, zmluvné podmienky v rozhodcovskej zmluve boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah. Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 20.06.2018, sp. zn. IV.US 371/2018-43 odmietol sťažnosť obchodnej spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd považoval rozhodnutia okresného súdu, ktorým vyhodnotil obdobnú rozhodcovskú doložku, rozhodcovskú zmluvu za neplatnú a zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, za správnu. Tak, ako je vyššie uvedené, zmluvná podmienka sa nestáva individuálne dohodnutou podmienkou len tým, že s ňou spotrebiteľ nevyjadrí nesúhlas a dodatočne neodstúpi. Obe dohody o poskytovaní služieb sú považované za dohody, ktoré boli uzavreté v rozpore s dobrými mravmi, pretože na ich základe boli žalobkyni ako spotrebiteľovi nútené služby, o ktoré vôbec nepožiadala, a ide o záväzok spotrebiteľa zaplatiť za niečo, čo mu ani nebolo dodané. Veriteľ totiž zinkasuje poplatok za službu, hoci žiadnu službu spotrebiteľovi neposkytol a možno ani v budúcnosti neposkytne, keď aj podľa článku 1 bod 1 týchto dohôd „zákazník má právo zrušiť alebo pozastaviť písomnú formu poskytovania jednotlivých služieb, čím však nie je dotknutá povinnosť uhradiť odplatu“. Dohoda o poskytovaní služieb predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto je neplatná. Pokiaľ žalovaný poukazuje na to, že žalobkyňa mala možnosť so žalovaným dohodnúť sa na zmene týchto dohôd po ich podpise (ukončiť ich trvanie aj takýmto spôsobom), tak takáto možnosť bola viac-menej iluzórna, keďže sám žalovaný zdôraznil, že zmena každej zmluvy je v zásade možná len vzájomnou dohodou zmluvných strán - teda k rušeniu dohody sa vyžadoval súhlas žalovaného, ktorého postavenie by sa udelením takéhoto súhlasu jednoznačne zhoršilo - stratil by možnosť výberu ďalších platieb od dlžníka platených nad rámec úverových splátok. Samotné dohody o poskytovaní služieb obsahujú zmluvné podmienky, ktoré sú nepríjemné a neprijateľné. Súd opätovne poukázal na tú skutočnosť, že obe zmluvy o revolvingovom úvere sú neplatné, čo samé o sebe má za následok aj absolútnu neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy, Rozhodcovskej zmluvy a Dohody o poskytovaní služieb, ktoré sa viažu ku každej z úverových zmlúv samostatne. Na základe takto vykonaného dokazovania vo veci súd žalobe v celom rozsahu vyhovel. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 CSP. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní úspešná v celom rozsahu, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Súd prvej inštancie výrok

I. odôvodnil tým, že nebola zachovaná písomná forma zmluvy, pretože žalobkyňa podpísala len žiadosť o úver a úver nebol individualizovaný všetkými náležitosťami z hľadiska zákona o spotrebiteľských úveroch. Záver súdu je podľa jeho názoru nesprávny, pretože náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú podmienkou k vzniku úverovej zmluvy. Sú podmienkou pre vznik nároku na úroky, pretože pri ich absencii je úver bezúročný. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku neuviedol, ktoré náležitosti mali chýbať, a teda pre ktoré nedošlo k uzavretiu úverovej zmluvy v písomnej forme. Výroku o neplatnosti úverovej zmluvy odporuje znenie bodu 26. odôvodnenia rozsudku, kde sa uvádza, že zmluva o revolvingovom úvere je bezúročná a bez poplatkov. Vzhľadom na to považoval odôvodnenie rozsudku za nepreskúmateľné. Odvolanie proti výroku II. odôvodnil tým, že zo žiadnej časti rozsudku nevyplývajú skutočnosti, ktoré by súd prvej inštancie oprávňovali k výroku o tom, že dohoda o poskytovaní služieb je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere. Záver súdu o vnútení dohôd žalobkyni nemá oporu v dokazovaní, pričom obsahom dohody o poskytovaní služieb sa súd ani nezaoberal. Odvolanie proti výroku III. odôvodnil tým, že zo žiadnej časti rozsudku nevyplývajú skutočnosti, ktoré by súd prvej inštancie oprávňovali k výroku o tom, že dohoda o zrážkach zo zmluvy je neoddeliteľná súčasť zmluvy o revolvingovom úvere. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil obsah dohody o zrážkach zo mzdy a nesprávne vyložil príslušné ustanovenia zákona č. 250/2007 Z.z. Obe dohody o zrážkach zo zmluvy boli uzavreté po 01.05.2014, pričom tento dátum je dôležitý, pretože v daný deň nadobudla účinnosť novela č. 102/2014, ktorou sa zmenil zákon č. 250/2007 Z.z. Z rozsudku nevyplýva, ktorá zo zákonných podmienok pre vznik dohody o zrážkach zo mzdy nebola splnená. Od 01.05.2014 boli pre použitie dohody o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských právnych vzťahoch určené osobitné podmienky. Z rozsudku je nezrozumiteľné, na základe akého zákonného ustanovenia súd formuluje iné podmienky ako tie, ktoré sú dané zákonom č. 250/2007 Z.z. Podľa súdu uvedené dohody spôsobujú značnú nerovnováhu v postavení strán v neprospech spotrebiteľa, lebo na základe dohody o zrážkach zo mzdy sa môžu vymôcť plnenia z neprijateľných podmienok. V žiadnom zákone sa neuvádza, že na to, aby veriteľ mohol uplatniť dohodu o zrážkach zo mzdy ako prostriedok zabezpečenia svojej pohľadávky, musí mať rozhodnutie súdu alebo iného orgánu o danej pohľadávke. Poukázal i na rozhodnutie Súdneho dvora vo veci C-34/13 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 6Co/142/2016-86. Odvolanie proti výroku IV. odôvodnil tým, že zo žiadnej časti rozsudku nevyplývajú skutočnosti, ktoré by súd prvej inštancie oprávňovali k výroku o tom, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere. Napadnutý rozsudok neobsahuje žiadny skutkový a žiadny právny záver o neplatnosti oboch spotrebiteľských rozhodcovských zmlúv. Súd pri posudzovaní oboch spotrebiteľských rozhodcovských zmlúv vôbec nepostupoval podľa zákona č. 335/2014 o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. Súdom označené súdne rozhodnutia (body 30., 31. a 32.) nemajú so skutkovým a právnym stavom prejednávanej veci nič spoločné.

4. K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa, ktorá navrhla napadnutý rozsudok z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdiť a priznať jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedla, že schválenie žiadosti v rámci oznámenia o schválení žiadosti o úver treba považovať za nový návrh na uzatvorenie zmluvy zo strany žalobkyne, pričom z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o úvere, a preto je zmluva o úvere absolútne neplatný právny úkon. Nedostatok písomného prejavu vôle žalovaného byť účastníkom záväzkového vzťahu za určitých konkrétnych podmienok úveru je z hľadiska zákona sankcionovaná neplatnosťou právneho úkonu. V tejto súvislosti poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 07.02.2018, sp. zn. 4Co/93/2017. Keďže zmluva o úvere ako hlavný záväzok je neplatný právny úkon, dohoda o zrážkach zo mzdy, dohoda o poskytovaní služieb a rozhodcovská zmluva, ako vedľajšie záväzky, sú neplatné, keďže vedľajší záväzok sleduje osud hlavného záväzku. Dohoda o zrážkach zo mzdy určite a zrozumiteľne neobsahuje výšku pohľadávky, ktorá má byť uvedeným zabezpečovacím prostriedkom zabezpečená. Neurčité je aj zvýraznené zmluvné dojednanie článku dohody týkajúcej sa výšky splátok, podľa ktorého, ak nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, bez ohľadu na dôvod, má byť zrážka nasledujúci mesiac zvýšená nad dohodnutú sumu. Jedná sa o neprimerané zvýhodnenie zmluvnej strany veriteľa a predstavuje zároveň obchádzanie náležitostí dohody o zrážkach zo mzdy. Išlo o formulárový typ dohody, ktorý žalobkyňa nemala možnosť ovplyvniť, takáto dohoda o zrážkach zo mzdy nebola individuálne dojednaná. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1 a § 5 Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti poukázala na znenie písomných pripomienok Európskej komisie vo veci C-30/12 a rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 22.11.2018, sp. zn. 2Co/221/2018. V otázke posudzovania platnosti rozhodcovskej zmluvy poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 16.01.2013, sp. zn. 6 M Cdo 9/2012, ako aj uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 20.06.2018, sp. zn. IV.ÚS 371/2018 a rozsudok Krajského súdu

v Trenčíne zo dňa 21.06.2018, sp. zn. 4Co/359/2017, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 24.02.2016, sp. zn. 15Co/39/2016 a rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 03.12.2019, sp. zn. 12Co/187/2018.

5. K vyjadreniu žalobkyne sa písomne vyjadril žalovaný, ktorý zotrval na dôvodoch svojho odvolania. Poprel tvrdenia žalobkyne o nedodržaní procesu uzatvárania zmlúv. Rozdiel medzi uvedenými časťami zmlúv v bode 5 (údaje o požadovanom úvere) a 6 (údaje o schválenom úvere) je pritom v údají o RPMN. Samotný údaj RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a pod.), pričom táto skutočnosť vyplýva v prvom rade z právnej úpravy, a tiež aj zo súdnej praxe. Poukázal v tejto súvislosti na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31.05.2017, č.k. 12Co/60/2017-74. Poprel tvrdenia žalobkyne ohľadom nedostatkov dohody o zrážkach zo mzdy. Podľa jeho názoru dohoda o zrážkach zo mzdy nebola súčasťou spotrebiteľskej zmluvy, ale predstavuje individuálne dojednaný právny úkon. Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov je podľa § 551 OZ legálnym inštitútom zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa. Uzatvorenú rozhodcovskú zmluvu považoval za uzatvorenú platne a v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

6. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zotrvala na všetkých doterajších vyjadreniach.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie obsahuje zákonom stanovené náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 6C/137/2016 je určenie neplatnosti právnych úkonov. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie určil, že Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500104085 a Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500104088, ktoré boli uzatvorené medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok I.), určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015 a Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok II.), určil, že Dohoda o poskytovaní služieb č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015 a Dohoda poskytovaní služieb č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok III.), určil, že Rozhodcovská zmluva č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104085 zo dňa 23.02.2015 a Rozhodcovská zmluva č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500104088 zo dňa 23.02.2015, sú neplatné (výrok IV.) O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol tak, že žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100% (výrok V.).

9. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

10. Pretože odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvoinštančného súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku.

11. K odvolacej námietke, že náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú podmienkou vzniku úverovej zmluvy, pričom sú podmienkou pre vznik nároku na úroky, a že súd prvej inštancie neuviedol

chýbajúce náležitosti, a že bod 26. odôvodnenia zmieňujúci sa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti je v rozpore s výrokom, odvolací súd udáva, že táto odvolacia námietka nie je dôvodná.

12. Platnosť zmluvy nastáva od okamihu, kedy ju zmluvné strany v súlade s právnym poriadkom uzavreli. V prípade, že nie je dohodnuté v zmluve inak, zmluva nadobúda účinnosť okamihom jej uzavretia, pričom účinnosť zmluvy umožňuje domáhať sa práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy. V tejto súvislosti je nevyhnutné uviesť, že oznámenie veriteľa o schválení úveru nemožno považovať za súčasť zmluvy o úvere, nakoľko dodávateľ vyhotovil uvedený dokument až po vzniku zmluvy, pričom dodávateľ nepreukázal doručenie uvedeného dokumentu spotrebiteľovi a spotrebiteľ uvedený dokument nepodpísal. Zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení ku dňu uzatvárania zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným obsahuje jasne a určito definované povinné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. I keď údaj o RPMN nie je dohodnutým údajom, ale údajom vypočítaným, jeho zmena zo strany žalovaného predstavuje zásadnú zmenu pôvodného návrhu žalobkyne ako žiadateľky o úver. Síce nie je možné RPMN určiť dohodou, ale je nevyhnutné tento údaj v správnej výške uviesť v zmluve o úvere. Dôvodom je tá skutočnosť, že spotrebiteľ má právo byť o výške RPMN informovaný pred uzavretím zmluvy, nakoľko je to nevyhnutné na to, aby mal spotrebiteľ možnosť posúdiť výhodnosť alebo nevýhodnosť zmluvy o úvere. Spotrebiteľ mal po schválení jeho žiadosti o poskytnutie úveru podpísať definitívnu verziu zmluvy so všetkými povinnými náležitosťami, vrátane určeného RPMN (porov. rozsudky Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25CoCsp/4/2021 zo dňa 25.05.2021 a 23CoCsp/9/2020 zo dňa 19.10.2020).

13. Rovnako nedôvodnou bola námietka žalovaného, že súd sa nezaoberal obsahom dohody o poskytovaní služieb.

14. Bolo potrebné konštatovať, že zmluvy o revolvingovom úvere a dohody o poskytnutí služby predstavujú vzájomne prepojené právne úkony, hoci aj na samostatných listinách, nakoľko boli uzavreté na rovnakom mieste, v rovnaký deň a aj obsahovo sú závislé. Z obsahového hľadiska je zrejmé, že v zmysle bodu I.1 dohody o poskytnutí služby, zmluva o poskytovaní služieb upravuje podmienky poskytovania dohodnutých služieb k uzavretej zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu s rovnakým číslom. V zmysle bodu I.10 zmluvy, doba poskytovania služieb zodpovedá dobe určenej dátumom splatnosti poslednej splátky podľa aktuálneho platného splátkového kalendára, z čoho je dedukovateľné prepojenie medzi zmluvou o úvere a dohodou o poskytnutí služby (porov. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 11Co/297/2018 zo dňa 20.12.2018 a rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 10Co/97/2019 zo dňa 26.02.2020).

15. Za nedôvodnú odvoláciu námietku považoval odvolací súd i námietku žalovaného, že dohoda o zrážkach zo mzdy nie je neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere, a že dohoda o zrážkach zo mzdy bola uzavretá po účinnosti novely č. 102/2014 Z.z., a že obsah dohody o zrážkach zo mzdy spĺňa osobitné podmienky, a že absentujú dôvody hrubej nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán.

16. Dohody o zrážkach zo mzdy neboli doložené do spisu, a teda nie je možné skúmať jednotlivé ustanovenia dohody o zrážkach zo mzdy. Z vyjadrenia žalobkyne na pojednávaní zo dňa 13.04.2017 na č.l. 88 vyplýva, že sa nevie vyjadriť, či disponuje kópiou dohody o zrážkach zo mzdy, a že kópiou dohody určite disponuje jej zamestnávateľ, avšak uvedená spoločnosť koncom minulého roka skrachovala. Tu je potrebné pripomenúť, že súd prvej inštancie určil absolútnu neplatnosť oboch dohôd o zrážkach zo mzdy aj s tým odôvodnením, že ide o následok toho, že obe zmluvy o revolvingovom úvere sú neplatné, čo je uvedené v ods. 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Dohody o zrážkach zo mzdy majú akcesorickú povahu k hlavnej zabezpečovacej pohľadávke, a teda musia sledovať aj rovnaký osud.

17. Nedôvodnou bola i odvolacia námietka, že súd prvej inštancie pri posudzovaní oboch spotrebiteľských rozhodcovských zmlúv vôbec nepostupoval podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní.

18. Citovaný zákon nadobudol účinnosť 01.01.2015, pričom z oboch rozhodcovských zmlúv je z nadpisu zrejmé, že boli uzatvorené podľa § 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení. Súd prvej inštancie určil absolútnu neplatnosť oboch rozhodcovských zmlúv s tým odôvodnením, že

obe zmluvy o revolvingovom úvere sú neplatné, čo je uvedené v ods. 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

19. Ďalšie argumenty strán odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzanými stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.). Na ďalšiu argumentáciu strán, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie veci a zachádzajúcu do zbytočných podrobností, s ktorou sa už vypořiadal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvoinštančný súd, teda odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

20. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej, ako i v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania, keď súd prvej inštancie správne o tomto nároku rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

22. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).